

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Financiën,
Bedrijfsvoering en Control
Financiën, begroting en
control

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
603462

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 12 januari 2015
Onderwerp Nadere vragen in relatie tot motie Franken cs

Op 11 maart 2014 vond het debat over "De staat van de rechtsstaat" plaats in de Eerste Kamer. In dit debat is de motie-Franken c.s. (33750-VI, letter H) ingediend, waarin de regering wordt gevraagd om kwaliteitseisen als uitgangspunt te nemen bij beslissingen over de bekostiging van de rechterlijke macht in Nederland. Deze motie is op 18 maart 2014 aangenomen.

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft mij bij brief van 23 juni 2014 verzocht te berichten over de voortgang van de uitvoering van deze motie. Ik heb u hierover geïnformeerd met mijn brief van 17 juli 2014.

Naar aanleiding van deze brief heeft u mij op 15 oktober 2014 nadere vragen gesteld over zaken die betrekking hebben op de kwaliteit van rechtspraak, de werkdruk, de klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid en de werking van het bekostigingssysteem in de praktijk, mede naar aanleiding van het Leeuwarder Manifest uit 2012. Ik heb u hierover een brief doen toekomen op 3 december 2014.

De leden van de fracties van CDA, SP en PVV hebben mij naar aanleiding van deze brief nog enkele nadere vragen gesteld. Deze beantwoord ik als volgt.

Wanneer is voor het laatst tijd geschreven om deze normen vast te stellen en wanneer zijn deze normen voor het laatst bijgesteld?

In 2008/2009 zijn de behandeltijden gemeten die gelden voor de prijsperiode 2011-2013. In 2012 zijn deze behandeltijden geactualiseerd voor de prijsperiode 2014-2016.

In 2014/2015 worden de behandeltijden opnieuw gemeten. Deze zullen als input dienen voor de prijsonderhandelingen voor de prijsperiode 2017-2019. Net als in voorgaande jaren vindt het onderzoek plaats onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de rechtspraak.

Overigens is van normtijden geen sprake. Het gaat hier om de tijden die rechters en juridisch ondersteuners feitelijk besteden aan een zaak.

Door wie en volgens welke methode wordt tijd geschreven?

Over welke "producten" wordt tijd geschreven?

De behandeltijden worden in twee fases vastgesteld. In de eerste fase stelt een extern onderzoeksbureau de landelijke gemiddelde behandeltijden vast voor elk van de 10 onderscheiden productgroepen. Dat gebeurt door middel van Continue Procesanalyse: van een statistisch representatief aantal rechters en juridisch ondersteuners wordt de dagbesteding, inclusief overwerk, op hoofdlijnen (werk

aan rechtszaken, werk aan overige activiteiten) gemeten. In de tweede fase worden de gemeten behandelzeiten per rechtsgebied door experts van de rechtspraak in analysesessies verfijnd tot behandelzeiten op het detailniveau van de zogenaamde Lamicie-indeling.

Tevens wordt ook de tijd gemeten die rechters en juridisch ondersteuners aan niet-zaaksgelateerde activiteiten (studie, overleg) besteden. Ook wordt de mate van overwerk gemeten.

Op welke manier wordt rekening gehouden met betrekkelijk nieuwe "producten" die steeds belangrijker worden en dus ook steeds meer tijd lijken op te slokken, zoals teamoverleg, jurisprudentieoverleg, intervisie, permanente educatie en last but not least innovatieactiviteiten zoals onder andere voortvloeiend uit het programma KEI?

Het tijdbestedingsonderzoek laat zien hoeveel tijd rechters en juridisch ondersteuners hebben besteed aan activiteiten die niet tot het primaire proces van het rechtspreken behoren. Hieronder vallen de genoemde activiteiten zoals teamoverleg, jurisprudentieoverleg en intervisie. In de nieuwe meting zullen ook de activiteiten die voortvloeien uit KEI worden betrokken.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Financiën,
Bedrijfsvoering en Control
Financiën, begroting en
control

Datum
12 januari 2015

Ons kenmerk
603462